

dziedzinie, a galerya osobna wiodła do kościoła zamkowego.

Gmachy te po zgonie Zygmunta Augusta tylko przypadkowo były już zamieszkiwane przez panujących. W XVIII stuleciu gościła w nich czas niejaki Konstancja druga żona Zygmunta III, z którego to powodu odnowiono go starannie i marmurami szwedzkimi upiększono. Władysław IV, kil-

reszcie w r. 1797 i w następnych latach został całkowicie rozebrany.

Przed ostatniem atoli zniszczeniem budowniczy Ross zjął jego plan w r. 1793, znany w kopiach po zbiorach przechowujących się, z którego widzieć się daje że zamek jagielloński do ostatnich czasów obwiedziony był jak dawniej murem. Oprócz budowli mieszkalnych, oprócz kościoła katedralne-

są ostatniemi już resztkami owęj galeryi schodowej, która górny zamek z dolnym łączyła. Przy końcu placu stała brama murowana, zamkową zwana, a niedaleko jej gmach trybunału litewskiego, później sądów drugiego departamentu, które, jakoteż archiwum grodzkie i ziemskie, przytykające do bramy zamkowej, rozebrano w latach 1836 i 1837.

kakrotnie przyjeżdżając do Wilna, zajmował jeszcze pokoje zamkowe, lecz inne zabudowania zaczęły być obracane na użytek powszechny. Zasiadały w nich sądy trybunalskie i rozmaite komisye, zajmowali je podwojewodzi lub inni urzędnicy, zagarniając pod rozmaitemi pozorami oddzielne budynki. Potem wojna szwedzka 1655—1661 roku tak je zruinowała, że się już dźwignąć nie mogły i zamek też stopniowo przychodząc do upadku, na-

go świętego Stanisława i kaplicy św. Kazmirza, złączonej galeryą z zamkiem, zawierał jeszcze w swoim obrębie klasztor księży rochitów, kościół Najświętszej P. Maryi, dom emerytalny, dom kustosza, arsenał i inne. Niektóre budowle, dziś we wnętrzu cytadeli znajdujące się, są jeszcze szczątkami pozostałymi z murów zamku dolnego, a występy nieforemne starego muru, wyglądające z wnętrza góry w północno-wschodniej jej części,